

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
КАФЕДРА КРИМІНОЛОГІЇ
ТА КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА

ЗЛОЧИННІСТЬ ЯК СУСПІЛЬНА ПРОБЛЕМА ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ В УКРАЇНІ

Матеріали Всеукраїнської студентської наукової конференції

(Харків, 4 листопада 2016 року)

У двох томах

За редакцією *А. П. Гетьмана, Б. М. Головкіна*

Том 2

Харків
«Право»
2016

УДК 343.988
ББК 67.9(4УКР)61
3-68

Редакційна колегія:

д-р юрид. наук, проф. Б. М. Головкін (голова);
канд. юрид. наук, доц. К. А. Автухов (відповідальний секретар);
канд. юрид. наук, доц. В. В. Пивоваров;
канд. юрид. наук, доц. М. В. Романов;
д-р юрид. наук, проф. О. Ю. Шостко;
канд. юрид. наук, асист. О. В. Новіков

Злочинність як суспільна проблема та шляхи її вирішення в Україні : матеріали Всеукр. студ. наук. конф., м. Харків, 4 листоп. 2016 р. : у 2 т. / за заг. ред. А. П. Гетьмана, Б. М. Головкіна. – Т. 2. – Х. : Право, 2016. – 194 с.

ISBN 978-966-937-086-0

ISBN 978-966-937-088-4 (т. 2)

ISBN 978-966-937-088-4 (т. 2)
ISBN 978-966-937-086-0

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2016
© Видавництво «Право», 2016

2. Синьков Д. В. Некоторые проблемы виктимологической профилактики женской преступности / Д. В. Синьков // Рос. следователь. – 2009. – № 3. – С. 32–36.

Науковий керівник – канд. юрид. наук, асист. О. В. Новіков

*Т. І. Ромашко,
студентка 19 групи 5 курсу Інституту прокуратури та кримінальної юстиції
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,
м. Харків*

КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЛОЧИННОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ

У наш час злочинність неповнолітніх є найбільш актуальною проблемою в Українській державі, що передусім пояснюється тим, що молодь є майбутнім держави, а тому повинна жити в правових рамках.

Неповнолітні особи є зазвичай дуже перспективним середовищем для впливу злочинних організацій та швидко піддаються негативному впливу з боку оточуючого середовища.

Основними причинами й умовами злочинів серед неповнолітніх на сьогоднішньому етапі є відсутність батьківської уваги до виховання дітей у зв'язку з вимушеною необхідністю більше часу віддавати роботі (у т. ч. перебуваючи за кордоном), а не сім'ї; негативний вплив у найближчому оточенні – побутовому, навчальному, виробничому з боку однолітків чи дорослих; незайнятість та непрацевлаштованість неповнолітніх після закінчення навчального закладу; вади у роботі правоохоронних органів та соціальних служб держави; негативний вплив ЗМІ [1, с. 222].

Злочинність неповнолітніх є частиною загальної злочинності, проте її суб'єктами є особи від 14 до 18 років. На злочинність неповнолітніх впливають нестабільність інституту сім'ї, культивування жорстокості, безробіття та незайнятість серед молоді.

Статистика кількості злочинів, вчинених неповнолітніми, є наступною: 2013 р. – 7360, 2014 р. – 5835, 2015 р. – 6334. Якщо говорити саме про Харківську область, то впродовж 2015 р. неповнолітніми вчинено 436 злочинів, а у 2014 р. – 539 [2, с. 155].

Неповнолітні злочинці характеризуються такою рисою, як деформація правової орієнтації та моральності. Вони постійно демонструють свою зневагу до існуючих у суспільстві правил та норм, вживають алкоголь, наркотичні засоби. Такі особи часто займаються жебрацтвом, мають ранні статеві зв'язки, штучно створюють конфліктні ситуації.

Злочинність неповнолітніх відрізняється від злочинності дорослих своєю мотивацією. Дуже часто злочинні дії відбуваються просто на ґрунті прагнення самоствердитись, наслідування негативних авторитетів, бешкетництва.

На жаль, в останні роки інтенсивно зростає кількість злочинів, вчинених неповнолітніми з певними аномаліями психіки. Проте слід звернути увагу на те, що більшість з цих злочинців мають нестійкі психічні захворювання, психопатичні риси та залишкові явища після перенесених психічних травм. На ці травми впливають несприятливі умови життя та виховання.

Автор розділу «Злочинність неповнолітніх та її запобігання» в підручнику «Кримінологія» О. Ю. Шостко виокремлює такі типи неповнолітніх злочинців:

1) випадковий (характеризується тим, що неповнолітній є абсолютно слухняний та адекватний, проте, потрапивши у певну ситуацію, в силу легковажності та збігу обставин вчиняє протиправне діяння);

2) ситуаційний (характеризується тим, що легковажно ставиться до соціальних норм, підліток, який вперше вчинив злочин);

3) нестійкий (підліток не має своєї чіткої життєвої позиції і, потрапляючи у складну ситуацію, вчиняє злочин);

4) злісний (неповнолітній має постійну, стійку антисуспільну та антиправову спрямованість, яка є домінуючим фактором при виборі поведінки у певній ситуації) [7, с. 371].

Злочинності неповнолітніх притаманна підвищена латентність. Це можна пояснити тим, що дорослі часто сприймають такі злочини не як злочини, а як пустощі, не надають цьому важливої ролі, а як це часто буває – співчутливо ставляться до неповнолітніх злочинців, прагнучи вберегти їх від кримінальної відповідальності.

Злочинність неповнолітніх є великою проблемою для всього суспільства, тому потребує комплексних заходів для активної та ефективної протидії їй.

Список літератури

1. Корнієнко М. В. Причини та умови поширення злочинності неповнолітніх на сучасному етапі розвитку нашої держави / М. В. Корнієнко // Часоп. Київ. ун-ту права. – 2011. – № 2. – С. 219–223.
2. Бандурка І. О. Кримінологічний вимір злочинності неповнолітніх / І. О. Бандурка // Вісн. кримінол. асоц. України. – 2016. – № 1 (12). – С. 154–163.
3. Мозгова В. А. Поняття та особливості злочинності неповнолітніх / В. А. Мозгова // Юрид. вісн. – 2014. – № 2 (31). – С. 142–147.
4. Александренко О. В. Кримінологічна характеристика злочинів неповнолітніх / О. В. Александренко, Н. О. Веселовська // Молодий вчений. – 2014. – № 4 (07). – С. 28–30.
5. Голіна В. В. Проблеми попередження злочинності неповнолітніх у великому місті: досвід конкретно-соціологічного дослідження : [монографія] / В. В. Голіна, В. П. Ємельянов. – Х. : Право, 2006. – 292 с.
6. Демчїхіна С. С. Проблемні питання кримінологічної характеристики та детермінації злочинної поведінки неповнолітніх / С. С. Демчїхіна // Наук. вісн. Нац. акад. внутр. справ. – 2013. – № 4. – С. 95–102.
7. Кримінологія : підручник / за ред. В. В. Голіни, Б. М. Головкина. – Х. : Право, 2014. – 440 с.

Науковий керівник – д-р юрид. наук, проф. О. Ю. Шостко

*І. В. Роянова,
студентка 3 групи 5 курсу міжнародно-правового факультету
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,
м. Харків*

КІБЕРЗЛОЧИННІСТЬ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПРОТИДІЇ

Терміни зі словом «кібер-» ще не отримали сформованого загальновизнаного значення ні на науковому, ні на нормативно-правовому рівні та залишаються предметом відкритої дискусії. Законодавством України поки що не передбачено ані терміна «кіберзлочинність», ані терміна «кіберзлочин». Європейська конвенція про кіберзлочинність, що була ратифікована Україною у 2005 р., не надає також такого визначення. На сьогодні кіберзлочини створили особливу загрозу безпеці і складають 30–40% від загальної кількості вчинених у світі злочинів.

Аналіз даних офіційної статистичної звітності за 2014–2016 рр. свідчить про тенденцію стабільного та стрімкого зростання рівня кіберзлочинів. «Щорічна кількість злочинів збільшується в рази», – констатує начальник кіберполіції України Сергій Демедюк. У 2014 р. відомство зареєструвало 4800 злочинів у сфері ІТ, у 2015 р. – 6025. За його словами, у 2016 р. відомство вже розслідувало та направило до суду обвинувальні акти у 1500 провадженнях, тим часом як у 2014 р. їх було 1700, а в 2015 р. – 2100 [1]. Звичайно, що як з кожним роком зростає кількість